

DFFU sekretariat
Statsbiblioteket
Tangen 2
8200 Aarhus N

Returneres ved varig adresseændring

DIN MENING

PÅ AFVEJE...

AF ANDREW CRANFIELD, DTU BIBLIOTEK. VAR FRA 2000-2002 ANSAT SOM UNDERVISNINGSASSISTENT PÅ DANMARKS BIBLIOTEKSSKOLE OG UNDERVISTE BL.A. I BIBLIOTEKSHISTORIE

I nr. 4 af Revy fra 2017 stiller KVINFO's direktør, Henriette Laursen, det meget relevante spørgsmål til Kulturministeren: "Hvad er egentlig et bibliotek, Mette Bock?". Spørgsmålet motiveres af den kendsgerning, at KVINFO's bibliotek er overdraget til Det Kongelige Bibliotek pr. 1. januar 2018. Det er nok ikke gået mange læsers opmærksomhed forbi, at denne flytning har været genstand for en ret så heftig politisk debat i 2017 – og flere har antydnet, at denne beslutning er politisk motiveret, snarere end den bygger på biblioteksfaglige argumenter. Dette er muligvis sandt, men det er ikke mit ærinde at forholde mig til dette.

Nej, jeg vil forholde mig til den måde som Henriette Laursen bruger Biblioteksloven til at argumentere for sine synspunkter på – og hvor hun skriver "Et bibliotek er ikke det, som står i biblioteksloven, men det, som ministeren først på bagkant af beslutningen har fået sine embedsmænd til at udarbejde". Jeg mener helt klart, at dette er en forkert læsning af biblioteksloven.

Biblioteksloven fra 2000 bygger på en lang tradition for lovgivning på biblioteksområdet, hvor man med den første danske bibliotekslov fra 1920 ønskede at skabe rammerne for det danske biblioteksvæsen og med tiden et sammenhængende biblioteksvæsen på tværs af bibliotekstyper. Som bekendt er alle kommuner i Danmark forpligtet til, eventuelt i samarbejde med andre kommunalbestyrelser, at drive et folkebibliotek med afdelinger for børn og voksne (§ 3). Biblioteksloven siger intet om serviceniveau eller ret meget om, hvordan konkrete opgaver skal løses.

For de statslige biblioteker er bestemmelserne heller ikke særlige konkrete, og det er faktisk kun Statsbiblioteket (nu: Det Kgl. Bibliotek - Århus) og Danmarks Blindebibliotek, som nævnes eksplicit i loven og hvor deres respektive opgaver beskrives i forhold til deres forpligtelser i relation til folkebibliotekssektoren. Staten har også en række økonomiske forpligtelser i forhold til de nu 6 centralbiblioteker, som findes i Danmark og disse omtales ligeledes i lovtæksten.

"Efter min bedste overbevisning kan man ikke bruge biblioteksloven til at argumentere mod lukning, flytning, sammenlægning, etablering af betjeningsoverenskomster mm."

Efter min bedste overbevisning kan man ikke bruge biblioteksloven til at argumentere mod lukning, flytning, sammenlægning, etablering af betjeningsoverenskomster mm. i forhold til de statslige biblioteker, ud over de institutioner, som nævnes eksplicit i loven.

KVINFO's direktør henviser til lovens § 13, stk. 2, som beskriver forpligtelserne for de biblioteker, som modtager statsstøtte – at de *som udgangspunkt* indgår i det samarbejdende og sammenhængende danske biblioteksvæsen som er og altid har været et fundament i den måde, vi tænker biblioteker og biblioteksbetjening af borgere i Danmark. Henriette Laursen undlader dog at gå videre i lovtæksten til § 13, stk. 4 – *Kulturministeren fastsætter efter forhandling med vedkommende ministre nærmere regler om de statslige bibliotekers forpligtelser, der er nævnt i stk. 2 og 3. Reglerne kan blandt andet vedrøre bibliotekernes mulighed for i særlige tilfælde at opkræve depositum for udlån samt deres mulighed for at begrænse udlån af materiale. Ved regelfastsættelsen vil der kunne tages hensyn til særlige forhold ved den enkelte biblioteker.*

Dette betyder, at Kulturministeren har meget brede beføjelser (dog i sammenråd med de relevante ministerier) i forhold til at tegne det statslige bibliotekslandskab uden på nogen måde at komme på kant med lovgivningen eller bryde med lovens definition af et bibliotek – i det omfang en sådan definition overhovedet findes.

Jeg er ikke i tvivl om, at flytningen af KVINFO's bibliotek til Det Kgl. Bibliotek er en mulig svækkelse af KVINFO som helhed, men jeg tvivler på, om man kan bruge Biblioteksloven på den måde som KVINFO's direktør vælger. Jeg tror, man skal finde andre argumenter end lovens ord.

Debatér på www.facebook.com/dfbib